

Nach der Wende

Foto's Wim van der Ende

In de voormalige DDR was geen taxi te krijgen.

Na de 'Wende' startte Thomas Himmer onmiddellijk een taxibedrijf en koeriersdienst. Met hem deden vele hetzelfde en investeerden fors in kostbare 'Funktaxi's'. Zij vrezen nu dat er veel te weinig vraag naar hun diensten zal zijn, bij een sterke concurrentie.

Na de opening van de grenzen ontstond een omvangrijke handel in tweedehands auto's en vrachtwagens.

Het laadvermogen van de West-Europese weggeuzen bedraagt een veelvoud (tot 40 ton) van dat van de oostduitse standaardtruck, de IFA (tot 12 ton). De IFA-fabriek werd al snel gesloten. Voor veel geld zijn 'onze' vrachtwagens langs de wegen te koop.

En collectieve melkveehouderij bij Katteneber, Thüringen. Deze 'Landwirtschaftliche Produktions Gesellschafte' (LPG's) hebben geen toekomst. Het vee wordt er weliswaar gevoerd en gemolken maar verder gebeurt er niets, er is niemand. De kaasmakerij is dicht. Op de kar ligt de inventaris van de kantine. De boeren beseffen dat individueel verder gaan geen oplossing biedt. In afwachting van verdere ontwikkelingen ontvangt een boerengezin 1300DM per maand.

Sommige zetten de voormalige staatswinkeltjes op eigen kracht voort; het assortiment bestaat nu uit voornamelijk West-Europese goederen. Anderen vernieuwen de winkel vaak met een 'westers' uiterlijk, zoals dit kunststof luifeltje, en introduceren de 'nieuwe wereld' met andere afwijkende eetgewoonten, zoals patat en meeneem-pizza.

Bij de Chemiekombinate rond Halle, o.a. bij Heuna, Schkopau en Buna werden 26.000 mensen ontslagen in 1991. Een gering aantal kan tijdelijk meehelpen de sanering uit te voeren. Er heerst nu een enorme werkloosheid in Halle-Neustadt. Een werkloze krijgt 600DM per maand. Door deze massaontslagen worden tevens de sociaal-maatschappelijke structuren vernietigd. Het sociale leven was immers georganiseerd via sportverenigingen, hobbyclubs en vrijetijdsverenigingen van het bedrijf.

Gottfried Arlt uit Halle kijkt in verwondering en voor de eerste keer over de schutting rondom de Buna Werke. Voor de 'Wende' zou je hiervoor 'im Knasten' belanden. Stomverbaasd was hij toen hij merkte dat dit zwaar vervuulende bedrijfsgedeelte was stilgelegd. De hoge schoorsteen, die jaar in jaar uit zwaveldioxyde spuilde, werd al gesloopt.

Deze arbeiders van de Buna Werke zijn al ontslagen. Op basis van tijdelijke tewerkstelling kunnen ze nog een jaar doorwerken. Zij snijden en sorteren alle elektriciteitskabels uit fabrieksgebouwen die worden ontmanteld en gesloopt. Alle drie werkten ze langer dan 30 jaar op dit bedrijf.

De afbraak en de sloop van twee carbidovens op de Buna Werke verloopt razendsnel. Hier werd een half-fabriek voor kunststof gemaakt, waarbij ernstige luchtverontreiniging optrad. Bruinkool was de enige energiedrager voor de chemische industrie in de DDR. Deze industrielocaties zijn zwaar vervuild, de landschappen ontzield. ♦